



Vår saksbehandler

Vår dato
2024-MAI-27

Vår referanse

Tidligere dato Tidligere referanse

Til

Luftfartstilsynet
Postboks 243
8001 BODØ

Kopi til

Luftromssøknad Øvelse Joint Viking 2025 – Søknad om opprettelse av midlertidige restriksjonsområder

1 Bakgrunn

Forsvaret skal i mars 2025 gjennomføre øvelse Joint Viking 2025. Øvelsens planlegging er nå i startfasen og det er besluttet at oppstartsdato vil være 03.03.2025. Joint Viking er i utgangspunktet en nasjonal øvelse, men det må forventes noe alliert deltakelse. Den endelige plankonferansen («Final Coordination Conference») holdes i desember 2024. Den delen av øvelsen som foregår på landjorden finner sted i områdene mellom Bjerkvik og Storsteinnes, i dette området må det forventes at vår aktivitet vil påvirke all sivil luftfart i varierende grad.

Opprettelsen av et restriksjonsområde vil først og fremst hjelpe med flysikkerhet, men er også kritisk for mer realistisk trening for Forsvaret. Iht Forskrift om lufttomsorganisering §17, §20 og §21 er det krav om at Luftfartstilsynet mottar slik søknad 9 måneder før områdene ønskes opprettet. Forsvaret har pr. 27. mai 2024 informert luftfartstilsynet om øvelsen, og om at en søknad vil bli innsendt ila juni måned, etter at Main Planning Conference har blitt gjennomført og vi har høyere oppløsning på aktiviteten.

2 Søknad

a. angi hvilken tidsperiode søknaden gjelder

Øvelsen vil finne sted fra og med 03.03.2025, og til og med 14.03.2025.

Det søkes om at områdene er aktive fra 0600 UTC den 03.03.2025, dernest er aktive 24H frem til siste dag 14.03.2025 der områdene opphører 1430 UTC. Forsvaret ønsker å gjøre oppmerksom på at det også kan være noe høyere aktivitet både før og etter øvelsen i forbindelse med deployering og redeployering.

b. angi hvilke restriksjoner det er behov for

Det søkes om opprettelse av Restriksjonsområder etter Forskrift om lufttomsorganisering §17. All sivil flyging inn i dette området krever godkjenning fra Forsvaret. Dette inkluderer både bemannet og

Postadresse

Postboks 800 Postmottak
2617 Lillehammer
Norge

Besøksadresse

Flyplassveien 300
1590 RYGGJE FLYSTASJON
Norge

Sivil telefon/telefaks

/

Militær telefon/telefaks

99/0500 3699

Epost/ Internett

postmottak@mil.no
www.forsvaret.no

Organisasjonsnummer

NO 986 105 174 MVA

Vedlegg

ubemannet luftfart(droner). Det vil inngås egne avtaler som besørger HOSP-/SAR-/Politiflyginger i området. Se punkt «g» for søknad til Forsvaret om dispensasjon til å fly inn i området.

c. beskrive hvilke farefulle aktiviteter som vil foregå

Under øvelsen må det forventes betydelig mengde militær lufttrafikk i restriksjonsområdet. Luftfartøyene vil øve på komplekse taktiske scenarier i alle høyder, også under radar- og radiodekning. Det vil ikke være forsvarlig for ikke-deltakende trafikk å fly inn i dette området uten å enten være klarert en godkjent rute eller å ha forhåndsgodkjente avtaler/prosedyrer med Forsvaret (HOSP/SAR/Politi).

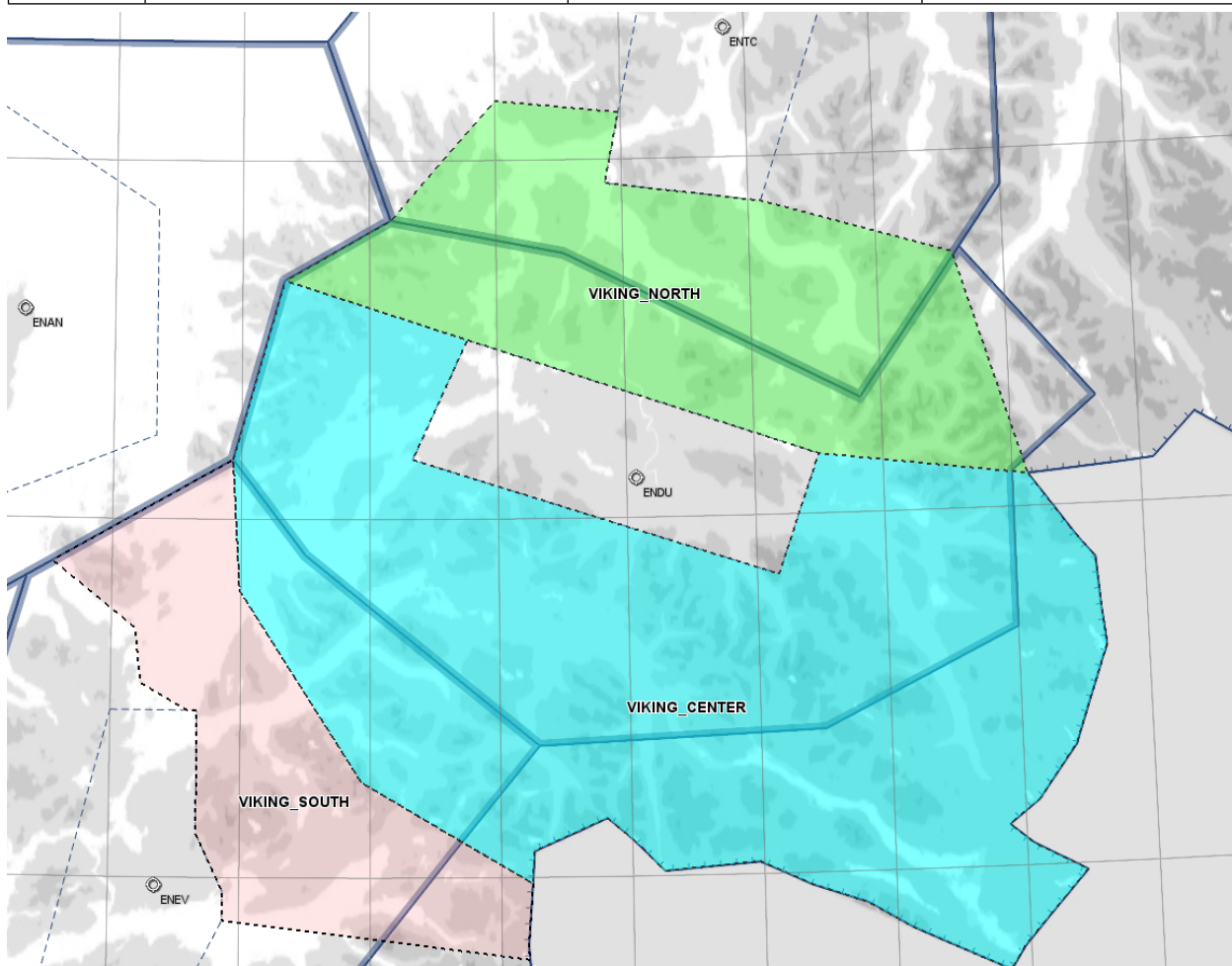
d. gi en detaljert beskrivelse av eventuelle planlagte flyaktiviteter i området

Det må forventes en betydelig mengde helikoptre og droner som vil operere i området hele døgnet som nødvendig etter øvelsens scenario.

e. angi skriftlig og ved anmerking på kart hvilket område søknaden gjelder og områdets høyde og bredde med nødvendige sikkerhetsmarginer

Område/ Area	Navn og Utstrekning/ Name and lateral limit	Vertikale grenser/Vertical limits	RMK
EN Rxxx	Viking North 692000N 0171000E 692500N 0173500E 693459N 0180000E 693355N 0182929E 692800N 0182600E 692615N 0190300E 692130N 0194754E 690244N 0200336E 690500N 0191500E 691500N 0175300E 692000N 0171000E	Upper limit: 4500 FT AMSL Lower limit: GND	Midlertidig restriksjonsområde Joint Viking 2025 med varighet slik beskrevet i 2a.
EN Rxxx	Viking Center 692000N 0171000E 691500N 0175300E 690500N 0174000E 685500N 0190500E 690500N 0191500E 690244N 0200336E along the border between Norway and Sweden to 682929N 0180707E 683800N 0172800E 685403N 0165941E 690500N 0165800E 692000N 0171000E	Upper limit: 4500 FT AMSL Lower limit: GND	Midlertidig restriksjonsområde Joint Viking 2025 med varighet slik beskrevet i 2a.

Område/ Area	Navn og Utstrekning/ Name and lateral limit	Vertikale grenser/Vertical limits	RMK
EN Rxxx	Viking South 685625N 0161607E 685052N 0163530E 684614N 0163658E 684400N 0164744E 684400N 0165000E 683341N 0165000E 682852N 0165611E 682624N 0165611E 682307N 0180616E along the border between Norway and Sweden to 682929N 0180707E 683300N 0175100E 683800N-0172800E 685403N 0165941E 690500N 0165800E	Upper limit: 2500 FT AMSL Lower limit: GND	Midlertidig restriksjonsområde Joint Viking 2025 med varighet slik beskrevet i 2a.



f. dokumentere at lufttrafikkjenesten og berørte flyplassoperatører er konsultert

Under utarbeidelse av søknaden har Luftforsvarets ved Joint Air Operations Centre (JAOC) vært i møter med Avinor. Det er Forsvarets Liaison til Avinor som har koordinert med Avinor Flysikring sentralt. Avinor Flysikring har videre konsultert berørte enheter. Vedlagt er mail fra Avinor Flysikring etter å ha mottatt søknaden på forhånd av innsending til Luftfartstilsynet.

g. foreslå hvordan lufttrafikken som berøres av området, kan håndteres, og oppgi en kontaktperson for trafikkhåndteringen

Nærmere presiseringer for berørt lufttrafikk vil publiseres i eget AIP Supplement for øvelsen og vil utgis etter normale rutiner og frister. Det kan forventes at denne inneholder beskrivelse av alternative ruteføringer for kommersiell trafikk, samt mal for søknad om dispensasjon for å fly inn i restriksjonsområdene. Forsvaret vil i utgangspunktet bare tillate strengt nødvendige ikke-deltakende flyginger i området som er av samfunnsnyttig art.

Det forventes at helikopter- og droneaktører berørt av restriksjonsområdene tar restriksjonene til etterretning i sin planlegging og i sin dialog med oppdragsgivere. For å redusere påvirkningen for sivile helikopteroperatører har restriksjonsområdenes utstrekning, så godt det lar seg gjøre, tatt høyde for behov identifisert ved tidligere øvelser.

Ikke-deltakende luftfartøy som får tillatelse til å fly inn i restriksjonsområdene vil måtte følge «Safety Rules» og fly etter nærmere angitte prosedyrer (herunder «Choke Points»). Disse vil publiseres som vedlegg til AIP Supplement for øvelsen.

Se punkt h for kontaktpunkter under øvelsen.

h. foreslå prosedyrer for kontakt med lufttrafikkjenesten og luftfartsoperatører etter at området er opprettet

AIP Supplement for øvelsen vil beskrive ulike kontaktpunkter både hos Avinor Flysikring og Forsvaret. AIP Supplement vil være tilgjengelig etter tidskrav satt i «European Route Network Improvement Plan (ERNIP) - Part 3».

i. oppgi en eller flere kontaktpersoner for søknaden.

Joint Air Operations Centre (NAOC)

+47 7553 6966

jaoc@mil.no

Reitan

3 Konklusjon

I mars 2025 vil Forsvaret arrangere en større vinterøvelse kalt «Joint Viking». For å sikre trygg gjennomføring for både deltakende og ikke-deltakende luftfartøy, samt sikre utvidet tilgjengelighet på luftrom i øvingsområdet søker Forsvaret om etablering av midlertidige restriksjonsområder med varighet og utstrekning som beskrevet i denne søknad.

Tron Gregus H. Strand
Brigader
Sjef Joint Air Operations Centre (JAOC)

Dokumentet er elektronisk godkjent, og har derfor ikke håndskreven signatur.
